

Wprowadzenie

W 2021 roku instytucja kultury w Polsce będzie obchodzić trzydziestolecie. Dlatego też pierwszy zeszyt „Zarządzania w Kulturze” w 2021 roku poświęciliśmy zagadnieniom związanym właśnie z instytucjami kultury. To one dominują w pejzażu polskiej kultury. To na nich – niejako z urzędu – opiera się życie kulturalne w kraju. Zgodnie z prawem władze centralne i samorządowe organizują działalność kulturalną, tworząc instytucje kultury.

Ten numer układa się w różnorodną opowieść, składającą się z dwóch części.

W części pierwszej umieściliśmy teksty dotyczące sposobu organizowania instytucji. Autorzy zwracają uwagę na polityczny, społeczny i ekonomiczny kontekst jej funkcjonowania. Wojciech Świdziński w artykule *Współprowadzenie instytucji przez Ministra Kultury i samorządy. „Dar niebios” czy ryzykowna gra?* analizuje mechanizm współprowadzenia instytucji kultury przez Ministerstwo Kultury oraz jednostki samorządu terytorialnego. W kolejnym artykule – *Rachunek kosztów instytucji kultury w świetle badań literaturowych* – Roman Kotapski i Wioletta Turowska oceniają stan badań w tej dziedzinie, ważnej z punktu widzenia codziennego funkcjonowania instytucji. Piotr Firych w artykule *Wyzwania polskiego sektora kultury po 1989 roku oraz towarzysząca im popularyzacja idei „audience development”* przedstawia zagadnienie – kluczowe z punktu widzenia każdej instytucji kultury – budowania relacji z publicznością.

W drugiej części przedstawiamy interesujące studia przypadków. Dominika Treit i Kamila Hyska w artykule *Wdrażanie narzędzi zarządzania projektowego do procesu organizacji wystaw. Studium przypadku Muzeum Narodowego w Krakowie (2016–2019)* analizują możliwości systemowych usprawnień realizacji wystaw w instytucjach kultury. Magdalena Warejko w artykule *Od instytucji publicznej do organizacji pozarządowej. Zmiana w zarządzaniu zespołem artystycznym na przykładzie Chóru Polskiego Radia* przedstawia ciekawy – gdyż właściwie jedyny wśród instytucji artystycznych – przypadek swoistej „prywatyzacji” publicznego zespołu. Przemysław Kieliszewski w tekście *Przywódstwo instytucji artystycznej w czasie pandemii na przykładzie Teatru Muzycznego w Poznaniu* przygląda się wyzwaniom, przed jakimi stawał dyrektor instytucji kultury w czasie kryzysu.

Mamy nadzieję, że niniejszy numer będzie przyczynkiem do dyskusji o przyszłości instytucji kultury. Czy prezentowane przez Autorów narzędzia zarządzania mogą usprawnić jej funkcjonowanie? Czy rozwiązania systemowe (prywatyzacja, współprowadzenie itp.) przyczynią się do jej rozwoju? Jakiego modelu przywództwa potrzebują instytucje kultury, zwłaszcza w obliczu kryzysu wywołanego pandemią COVID-19?

dr Kamila Lewandowska
dr Paweł Płoski